

ՍԶԳԱՅԻՆ

ՄԼԻՔԹԵՊՃԷ ԻՍԼԱՀԱԹ

Մանգուսին 2213 ինճիւ նիւսիսինտէն պաղըյէ

Պիր գապտան քերիլի սու պօշալ-թըլմադընա, եհրինէ թէմիզ սու տօլտուրմադ միւմքին օլմադ. Էհա-լիմիզտէ պաթըլ պիր իթիգատ վէ եանըլ պիր էֆքեար վար տըր. մէք-թէպլէր վէ եաիօտ չօնուգըլըն մէ-սարիֆաթը աղըլըն հագգընտա լա-գըրտը աշըլտըգաա, պիւլիւք քիւլիւք, գէնկին ֆաղըլ, վէ արիմ ճահիլ ալես-սէվիլէ «Գիլիլիս Գիլիլիս Գիլիլիս» ճէվապը վիւրիմէքտէ տիր. պու իսէ բէք եան-ըլ պիր լաղըլտը, վէ բէք էսաաըլ պիր էօղըլ տիր, տիւզնէ պիւնամաղ էօղըլ տիր. սահիհի, նաաըլքի սէօյ-լէտիք, էհալիմիզ, հէնուգ պու կիւնէ գատար, էվլաթընա լաղըլ կէլէն ու-լուժ ու ֆիւնուլն վէ թալիմ ու թէրպի-յէյի էօյրէթտիրմէքլիկ միւրատ իթ-մէմիշ տիր, եօգսա, բէք ալէա բարա-սը վար տըր:

Սօրաըլ բէտէրլէրէ, գանդի բէ-տէր տիր հէր կիւն քէնտի գէվգ ու սէֆտը իլին, վէ էվլաթընա պօղա-ղը վէ էպիսէսի իլին, իգթիգա իթ-տիկի գատար մէսարիֆ իթմէյէն, վէ սօրաըլ վալիտէլէրէ, գանդի վալի-տէ տիր քէնտի շաբգալարընա, գաթ-գաթ ֆիսթալարընա, շինեօնլարընա, պըրօլարընա, քիւրէլէրինէ, եիւզիւք-լէրինէ, վէ սալիլէ վէ սալիլէլէրէ, վէ քէզալիք գըզլարը իլին տալի, տիւ իսուսուլարտա, թուճալ իլէ լիւր-լար սարֆ իթմէյէն. վէ քէզալիք սօ-րաըլ բէտէր ու վալիտէլէրէ, հաթ-թա, հիլ տէլիլ իսէ առէթա գէնկին սաեքլանլար իլինտէն, գըզ վէ էրքէք չօնուգընուլն իլիմ հագգընտա, միգ-տարի քիֆտէլէրէ բարա մէսարիֆ ի-տէն, գաշ նէֆէր բէտէր ու վալիտէ վար տըր:

Շիմտի, պիլիմ պու սէօյլէտիկիմիզէ վիւրիլէնէք ճէվապ տալի հագըր տըր, «այ էֆէնտիլ», պու առաւմա սալիթ պօշ պօշ սէօյլէմէյի պիլիլ, պիլ էօյլէ շէյլէրէ բարա վիւրմէքտէ իսէք, իս-թէնէրէք վիւրմէքտէ տէյիլիլ եա, էօյ-լէ իգթիգա իթմէքտէ տիր, ալ պէլա-սը պիր շէյ տիր եաբմագտաըլ, նէ չարէ, առաւմէն տօսթու վար տիւշմէնի

վար, պէն էհիլմի վէ էվլաթընա, քէն-տիմէ եաբըլտէն տէրէնէտէն աշաղը գը-եաթէթաէ կէզտիրէպիլիլմիլիմ տէր-լէր, վէ պուլտտէնտա աշիքեար աշլա-շըլմագտա տըր քի, էհալիմիզ հալէա քէնտիսի իլին եաշաւմագտա օլմադըլ, իլլա գալպ պիր կէօսթէրիլ իլին, վէ շուլուլն եա պուլուլն, շէօյլէ եա պէօյ-լէ սէօյլէմէսի իլին եաշաւմագտա տըր, վէ աշիքեար աշլաշըլմագտա տըր քի, եիկիլմի եաշընտա պիր էրքէք էվլա-տընը պօշ գաթա իլէ կէզտիրմէնէ ու-թանմաթըն հալտէ, սիւսիւ բալթօ-սուգ վէ ճանֆէս շէմիլիլ, վէ սաթթ-սըլ գօրտօնսուգ կէզտիրմէնէ ութան-տըլը միւրիլլա, օն պէն եաշընտա պիր գըզընը տալի, գօնուլն կիպի վէ պուլթ կիպի պիւլիլմիլիլ օլտուղու իլին ա-ս-լա ութանմաթըն հալտէ, պօնճուգ-լար վէ բիւսկիւլէր իլէ տօնաթըլմըլ տէվէ կիպի, ալթուլն, ինճու, էլմաս վէ գատիֆէլէր իլէ թէգէն իտէրէք, կէզտիրմէնէտիկի իլին ութանմագտա տըր, աճէպ թէրպիլիլ պիր միլլէթ նէզտիլտէ, պուլտտէնտա պիւլիլք պիր ահմագըլք, վէ պիր պաեաղըլք օ-լուլ մու:

Իկէր պու աճընաճագ հալ, միլլէ-թիմիզին եալընըլ պիր գըլմըլ իւզէրին-տէ կէօրիւլմէքտէ օլտա իտի, չօք է-սէֆ իթմէլ իտիք, հալ պու քի, եա-լընըլ պիր գաշ ֆաթիլեա միւսթէնա թուլթուլտուղու թագտիրտէ, քեաֆ-ֆէսի տալի պու գապաղըլտա պու-լուլնմագտա տըր. պիր տիւլիլէն, պիր գիեաֆէթէ, վէ պիր շիլիլէթէ կիտիլ-տիկիլտէ, եիւզլէրնէ տէլիգաշըլա-րըն վէ կէնճ գըզլարըն վէ կէնճ գա-տընլարըն սիւսիւլնտէն կէշիլմէմէքտէ տիր, հաթթա, պաղըլար իւզէրինտէ կէօրիւլմէքտէ օլտա մաթաճըլք վէ իսրաֆ, Բարիսին մօտաճըլարընը պիլէ կիւլտիւրմէքտէ տիր, հալ պու քի, օ-տահա կիլտիկի էպիսէլէրի, վէ թա-գընտըլ ալթուլն, ինճու վէ էլմաս-լարըն հէնուգ եաբըլտըրմաեք պիլմէ-յէն, վէ կուսթօ նէ տիր թանըմաեան հանըլար վէ տէլիգաշըլար իլէ պիր աղ գօնուլնուլտուղուլտա, պէեան իթ-տիլէրի էֆքեալար, վէ թալիլ ու հօրէքէթլէր, առաւմէն իսթիհագաընը թահիլք իթմէքտէ տիր:

Հաթթա, միլլէթիմիզտէ, ալէլիսու-սուս գատըն թալիֆէսիլիլ, պու տէ-

րէնէ քիւս վէ իսրաֆա տիւշմէնի պաշ-լընա սէպէպի պաշգա պիր շէյ օլմա-եըլ, գաթալարը գատէհի իլինտէ, սիւս վէ իսրաֆ քերիլի սուլարընտան պաշգա պիր շէյ պուլուլնմագտըլտան նէշէթ իթմէքտէ օլտա, վէ շիմտիքի տէլիգաշըլար իսէ, գաթընլարըն պու կիտիլիլ կէօրտիւլէրիլտէն, վէ գա-գանտըլարընը չօք քէրրէ ալաճագըլ-րը գըզլարըն ալթմըլ եէթմիշ էնտագէ ճանֆէստէն ֆիսթալարընա, վէ ա-ր-չընը եիւզ վէ եիւզ էլիլ ղշուգ. գա-տիֆէ մանթօլարընա, վէ կիւրիւլէրի-նէ վէ կաղարընա եէթիշտիրէմէյէ-նէքլէրինի տիւշիւնտիւլէրիլտէն, եիւզլէրնէ վէ պիլիլէրնէ լիւրալար թը-րալուլմա իսթմէմէլէ հագգ գաղան-մագտա վէ մէգպուլ օլմագտա տըր-լար:

Գատըն թալիֆէմիզին, պու իսրաֆ վէ պու սիւստէն վազ կէշմէսի, պաշ-գա տիւրիւլ միւմքին օլմաեըլ, իլ-լա, գաթալարը գատէհիլտէն մէգ-քիւր քերիլի սու պօշաթըլարագ, ե-րինէ ուլուլ ու ֆիւնուլն սուեու տօլ-տուրուլմագա օլապիլիլ:

Պու սէօյլէտիկիմիզին իսպաթը մէյ-տանտա տըր, պիր եէրէ պէշ եիւզնէ ֆէր սիւսիւ գըզլար թօլալալարմ, վէ իլլէրինէ եալընըլ պիր իթի նէֆէր Ա-գապեան վարժարան շալիլտանընտան պըրագալարմ, վէ գօնուլնալարընըլթէք-լիֆ իտէրէք, պիլտէ կէրիտէն թէֆ-թիլիլ վէ տիգգաթմը օլտըլմ. աշիլ-տէ, Ագապեան շալիլտանը իւզէրին-տէ պիր սատէլիք միւշահէտէ իտիլիպ, վէ միւքեալէմէյէ պաշլաթըլարընտա, սէրպէսթմէն հէր պիլտիւլէրինէ ճէվապ վիւրէնէքլէրինտէ, վէ պիլմէտիւլէրի-նի պիլմէք իսթմէյէնէքլէրինտէ, վէլ-հաաըլ, քեաթիլ առաւմար մագաթըն-տա, նիգաթընտա հէր միւսահէպէթէ կիրիլէպիլէնէքլէրինտէ, հալ պու քի մուղալիլ օլտագ, տիկէր քեաֆթէ-յի գըզլարըն, պուլթ կիպի գալըպ, վէ սիւսլէրինտէն պիլէ ութանմաեա մէճպուլ օլաճագըլարընտա, վէ հա-սէտլէրինտէն տիւշարը հիտտէթ օլտա, վէ գաշընմաեա պիր եօլ վէ պիր վէսի-լէ արահաճագըլարընտա շիւքհէ եօգ տուր:

Մէքթէպլէրիմիզտէ, իգթիգա ի-տէն հէր իլմին տէրա վիւրիլմէսինէ իս-քեաթ օլուլնուպ վէ գաթար վիւրիլսէ

տալի, միլլէթիմիզին, թարիգը մէ-տէնիլլէթտէ, էլ վիւրէնէք գատար ի-լուլմէմէսի միւմքին օլմադ, շիւնքի պիւլիւք պիր խուսուսա տալի տիգ-գաթ օլուլնմագըլըն էշէտտի լիւզուլմ վար տըր. վէ, էսէֆ իտէրիլ քի, չօգ-լար, վէ հաթթա, էն ալիմ վէ սահիպ մտիւլմաթ սաեքլանլար պիլէ, մէգքիւր խուսուստա, իթիգաթը պաթըլ իւզրէ պուլուլնմագտա տըրլար. շէօյլէ քի, մէքթէպլէրիմիզտէ, եալընըլ քեաֆ-ֆէյի էրքէք չօնուգըլարմըլ օգուլթ-տուրուլմագա, վէ եալընըլ օնլարա հէր իլիմ էօյրէթտիրիլմէյիպ, իլլա քեաֆթէյի գըզլարմըլ տալի օգուլթ-տուրուլմալը, վէ միւսապաթ իւզրէ, օնլարա տալի, հէր իլիմ էօյրէթտի-րիլմէլի տիր:

Պիլտէ լագըրտը աշլաթմագ բէք կիւճ տիր, չօք տէֆա, պուլուլն թէն-րիւպէսիլի կէօրմիւշիւզ տիր. վէ պու սէօյլէտիկիմիզէ տալի չօգլար ագաթ-նէ մանէալար վիւրէնէք օլտուգըլարըն-տան, հէր նէ գատար հալիլլէ իլլէրու-տէ սէօյլէնիլէնէք իսէ տէ, շիմտիտէն սալիլճիւզիլէ իլլահաթ վիւրմէքլիկ միւնապիլ առաւ իտէրիլ:

(Սիւսալ)

1873 մայիս 31 ի Բ. Հիսար Տէր,

Սոյն երկրորդ գրութեանը պատուա-կան լրագրոյթ մէջ անկիւն մը շնոր-հել բարեհաճելիք խնդրեմիլ:

Միւսմ. . . ի դիմաց հոգաբար-ձուլեալ

Մ. Բաւնիկ Սէֆիւրեան

Գիւղիս երկսեւ լարժարանաց շի-նուլթիւնը՝ որ նախորդ փութան հո-գաբարձուլեալ շանիւք սկսած էր, ժամանակէ մ' ի վեր թերի մնացած ըլլալուն, մանչ տղայք փոքրիկ յարկի մը տակ պատսպարեալ և աղջկունք ալ բոլորովին վարժարանէ զրկեալ էին:

Աղբիւր ապագայ յոյսը տաճող մա-տաղերամ մանկանց սոյն ցաւալի իրա-կին՝ Հոգաբարձուլեալն յաւ ի սիրտ չը կրնալով անտարբեր աչօք նայիլ, յիշեալ շինուլթիւնը աւարտելու ձեռ-նամուկ եղած է:

Սակայն գիւղացւոցս մեծագոյն մա-սին անկարող կացութիւնը յայտնի ըլ-լալուն, ուսումնասէր աղագաւորաց ա-ջակցութեանը դիմելու կ'ստիպուի, և

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՍԷՖԻԼԷՐԻ

ՖԱՍԼԸ ԷՎԿԷԼ

Ժ

ՊԻՐ ԼԱՂԸՍԱ

(Մանգուսին 2213 ինճիւ նիւսիսինտէն պաղըյէ)

—Հէր նաաըլ իսէ, էֆէնտի, տէր Պօպ իլին սահիլի չու տուր քի, էլվիթթէ պուլտա պիր շէյ օլմալ տըր, եօգսա պու գատըն քէնտի քէյիլիլէ պուրաեա կէլիլ օլմալ եա:

—Լաթին բարմագըլը գարալ տըր, նէ եարալիլիլ շիմտի:

—Վարսին գաթալը օլտուլ, մէկըլի պու լաղըլն իւզէրինտէ սուլուլնա չվ-լէրտէն օլտուլ աշըլըլ պիր եօլ պուլմաթ ինթիմալին խարիճնուլ՝ պիր շէյ մի տիր, էլվիթթէ մէրդուլմ տալի էօյլ պիր եօլ-տան աթըլմըլ օլմալ տըր: Ահ, էֆէն-տիլիլ, սիլ ֆաթիլը գըլըլարընտա նէլէր նէլէր կէլալիլտէն պիլտապիր սու-լուլնմագտաընըլ, վէ հիլ շիւքհէմ եօգ

տուր քի, պու պիւշարէ տալի էօյլէ պիր ճիւնայթէ ֆէտա օլտուլ տուր:

Բօլուլն թիւլէրի թէրիլմէլէ պաշլա-տըլընտան, գարալըլտա Պօպուլն եիւ-զիւնէ պաղարագ:

—Լաթին, ինթիմալ տիր քի, պու գա-տըն պիլթիւն պիլթիւն էօլմէմիլ տիր, տէր շիմտիլիլ պիր սէօյլէյիլ իլէ:

—Էվլիթ, չօք ինթիմալտէն տիր, տէր Պօպ:

—Հալ պու քի, էլկէր մէրդուլմէնիլ իմ-տաաընա եէթիլմէյէնէք օլտուլ իսէք, պու մէրդուլ լաղըլմ տէրուլնտէ պիլթիւն պիլ-թիւն թիլիլ օլտա կիտէնէլիլ տէ պիլէք տիր:

—Հայ հայ, ալէլիսուսու քի ֆաթիլըլն սուլարը տա զաթիլն եիւքսիլմէյէ պաշլա-մըլ տըր, վէ պիր սաթթա գալմաեըլ լա-ղըլմէն թա եօգալարընա գատար սու իլէ տօլաճագըլ տա աշիքեար կէօրիւլմէքտէ տիր:

—Էօֆ, նէ տէնէթիլ հալ:

—Էյ, շիմտի նէ եարաճագընըլ:

Բօլ բարմագըլըլ տաեանտագ, պիւ-թիւն գուլթիլթիլն էլիլտէն սարսըլմա-սա չըլըլըլ:

Լաթին բարմագըլըլ բէք միւշէմ սու-լուլնմագտաընըլ օլտուլտէնտան, աշլա

գըլմաթմաեա պիլէ միւլթիլտիր օլա-մալ:

—Օհ, օնու եէրիլտէն օյնաթմագ չօ-լայ տէյիլ տիր, տէր Պօպ:

—Իյի էմիս, պէօյլէ պիր պիւշարէյի տէ պու հալտէ պըրագըլ կիթմէք ճալիլ տէ-յիլ տիր:

—Ֆագաթ, պիլթիլ էօլմէլ տիր. . .

—Լաթին, եա պիլթիլ էօլմէլ իսէ:

—Էօլմէլմիլ օլմաթը բէք տէ աղըլա եա-գըն տէյիլ տիր, շիւնքի էօյլէ գաթըլ գա-թիլիլ իլին սօնուլն տիւլէնէլէք, թէհ-լիլթէտէն արի օլմագ իւմիլիլլէ, քէնտի ա-տիլթիլիլ ինքա իտէրէլլէ. . .

Պօպ լագըրտընըն հէնուգ պիլթիլմիզ-տէն, լաղըլմէն քէմէրիլ ալթընտան պիր սըզլաեըլ սէսի իլիլտիլթիլտէն, իւշիւ պիլտէն քէմալ տէնէլիլ իւզրէ աշաղը պա-գաթար:

Պու տէնէլթու հալտէն Բօլ իլէ Պալ-գամ բէք միւլթէյիսիլ օլտուլար:

Էօյլէ պիր տար մահլիլտէ, ղէվալը պիր դատըն թէլէֆ օլմագտա օլտա, վէ լիտաաընա եէթիլթիլթիլտէն իսէ միւմ-քիւնտիլթիլ վար իտի. ֆաթիլըն սուլարը, վաղա աղըր աղըր, լաթին նիգաթը սու-լուլթէ եիւքսիլմէլտէ օլտուլտէնտան, մէր-գուլմէնիլ հէրշիպտաալատ սօլուլաճագը կէօրիւլմէքտէ իտի. վէ Բօլ պէօյլէ պիր

աթիլթ վաղթիլտէ իմտաա եէթիլմէյէ-նէլիլ կէօրտիլթէ հիտտէթիլտէն աթէլ Բիւսիլիլմէլտէ, վէ էլլէրինի պաշընա վուր-մագտա իտի:

Պօպ ուսուլ իլէ մէրդուլտէն եանընա եանալըր, վէ ուսուլտէն վուրարագ:

—Աթիլ իտէրիլիլ, էֆէնտի, տէր քէմալ թէվաղիւ իւզրէ, ֆագաթ պիր նէվի իսթիլգա էսէրի իւմաեան օլտուլու հալտէ, պու ճիւլէ իլէ բէք էլմէ իւզրէ օլմաեընըլ, էլկէր միւրաա իտէր իսէնիլ պէն սիգէ, մէրգուլմէնիլ եանընա կիտէ-պիլմէք իլին պիր թարիլ ու թէպալիլ ի-մա իտէլպիլիլ:

—Մէկէրիլ էօյլէ պիր շէյ ինթիմալ-տէն մի տիր:

—Էվլիթ, էվլիթ, ֆագաթ պիր շարթ իլէ:

—Էհ, իմիլ պաղալարմ:

—Սիլտէն պաշա պիր շէյ թալապ իթ-մէյիլ, ֆագաթ պիր շէյ հիւքիւլթէ կէօ-թիւլմէլթիլտէն վազ կէշմէնիլ թէլիլթիլ ի-տէրիլմ:

—Տիւլէ տիր քի, իւշիւլիլթիւն տալի մէլքիւր լաղըլա կիտէպիլմէսի իլին պիր եօլ կէօթիլթիլպիլթիլտէն տիր, էօյլէ մի:

—Հայ հայ:

—Էօֆալ պաղալարմ:

—Պիւս վէպէս սիգէ իսպիլ վիւրէպէ:

կը յուսար որ վարժարանաց սգալի կա-
րեւորութիւնը զգացող Ազգայինք չի
պիտի խնային իւրեանց վտարիկ լու-
ման սոյն սրբանուէր յարկին շինու-
թեանը նուիրելու :

Շինութիւնը աւարտելէն զինի , ազ-
գասէր նուիրառուաց յուսարը պիտի
հրատարակուի , ապագային մէջ ալ ի-
րենց բարեգործութիւնը անջնջելի մը-
նալու համար :

Հիսար մէքթէպի վէ քրիստոնէսին
սէփրի հալինի իշխաններ , հիշ շիւթ-
հէմիզ եօգ տուր քի , քէմալ մէքթէ-
պէ հսէփ իթմէքթէ տրիւր , հալ պու-
քի իմոտառ ու մուսուլմէնէթէ կէլին-
տիքի , բէք ազ զէվաթ իւզէրինտէ
միլլէթ վէ մէզհէպ տուլլուսուէ հսերի
կէթրիւմէքթէ տրիւր , պիզ պուսլարա
ասլաթ թէմաճիւպ իթմէյիլ , չիւնքի
արթըք միլլէթիմիզին անասըրը խոս-
սէլէրինի պիլէպիլմէքթէյիլ , ֆազաթ ,
չունտ թէմաճիւպ իթմէքթէյիլ քի ,
պու ճիւմէ իլէ տախի , զայրէթի մի-
լիյէ իլէ շալլանլար պուսլուսագտա
տըր , Նէ չարէ , իւմիտիմիզ բէք ազ
քէսան իւզէրինտէ գալմըշտըր . ին-
չալլահ զնլար քէնտի ֆազիլէթլէրի-
լէ , չօգլուղա իպրէթ օլուրլար , վէ
էօյլէ պիր ֆազըր քէօյիւն սէքէնսի-
նի սէվինտրիւրլէր :

Շիմտի , մէքթէպի քէօյիւն մէքթէ-
պի իշին , չարլըլարտա պիր գանձա-
նակ կէզտրիլմէքթէ իմիշ , ումարըզ
քի , տուլլուսուզ զէնկիւնէրին եէրլէ-
րինի տուլլուրմազ . Նիլէթի մէմուհէ-
սիլլէ , էսնաֆլար քէնտի մանկըլարը-
նը իհտայէ հիմմէթ իտէրլէր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Զաթը հազըթի Շահանէլէրի , իը-
տիվի Մըսըր հազըթլէրինին իտարէ-
լէրինէ իհալէ օլունմուշ օլան Մըսըր
էօլքէսինին թէրազըր վէ սէատէթի
հալի պապընտա տէրքեարօլան ճահտ
ու իգտամաթը հազըթլէրին հիւսնիւ
թէվէճէլահ վէ խօշնուտիեթլէրինէ
պիր տէլիլի ճէտիտ օլմազ իւզըր , պու
քէրլէ խաթիվի միւշարիլէյի հազըթլէ-
լէրինէ , վէրապէթ ուսուլինէ տայիր
պուսլուսան ագտէմ վիրիմիշ օլան ֆէր-
ման իլէ Ապտիլ-Ազիզ խան հազըթլէ-
լէրիմիզին վէ սէլէֆլէրինին , Մէհմէտ
ալինին ֆամիլէտաքնա վիրմիշ օլունգ-

լարը ֆէրմանլարը թաստիգ իտիճի տի-
կէր պիր ֆէրման իթա պուսուրմուշ-
լար տըր :

Պազը եէնի իմթիեաղաթը հալի օ-
լան մէքթէպի ֆէրմանը շահանէ , պաշ
սէրքեաթիպ իլէֆիգ պէյ հազըթլէրի
մարիֆէթի իլէ կէլէն չարլէնպիս կիւ-
նիւ իըտիվ հազըթլէրինին թէսիլմ օ-
լունմուշ վէ իըտիվի Մըսըր հազըթլէ-
լէրի տախի , ֆէրմանը մէքթէրու , իս-
քէնտէրիեթէ վալիտէլէրինէ եօլա-
մըլար տըր :

— Պահրիլէ Նէզարէթի , ճէզայիրի
պահըր Սէֆիտ վալիսի տէվէթլու Ահ-
մէտ բաշա հազըթլէրինէ թէվէճէլահ
պուլլուսուշ տուր :

— Ֆաեուլմամ Մըսըր վաբօրու լոնտ-
րատան իմանմըզա վտալ օլունմուշ տուր
լոնտրատա մէքթէպի վաբօրու մա-
քիմաք տէյիլիլպ , էօյլէ պիր Նէվի-
ճատ մաքիմա վազ օլունմուշ տուր
քի քէօմիւր ճիհէթի իլէ երկըտէ 60
քէարը վար տըր , չէօյլէ քի մէքթէպ
վաբօր իսկէնտէրիեթէտէն լոնտրաեա
կիտէնէ գատար , 1000 թօնէլաթա
քէօմիւր սարֆ իթմիշ օլունմուշ հալտէ
կէրի տէօնիլտէ մէքթէպ Նէվիճատ
մաքիմա իլէ 280 թօնէլաթաեա եա-
գըն քէօմիւր սարֆ իթմիշ տըր :

— Նասըր քի մալիւմ տիւր , Ուլահ
պուլլուսան հիւքիւմէթի , բուսնուգ վէ
վարնա տէմիր եօլ խաթիլմը , եէր
կէօյ վէ Պուքէշ տէմիր եօլա խաթիլ
իլէ պիրլէթիլմէքթէ իւզըր , թունա իւ-
զէրինտէ բուսնուգ իլէ եէրկէօյին արա-
սընտա պիր քէօբրիւ ինչասը իլին Պա-
պը Ալինին բուսնաթընը թալապ իլէ-
միշ տըր :

Մէքթէպի քէօբրիւնին ուզունուղու
1875 մէթրօ օլուպ , կէմիլէրին քէօբ-
րիւնին ալթընտան կէլէպիլմէլէրի ի-
չին 29 մէթրօեա եագըն երկըքէլիլի
պուլլուսուսագ տըր , Հիւքիւմէթի սէ-
նիլէ , մէքթէպ քէօբրիւնին վազ օ-
լունմաքնա բազիլ օլունմուշտան , Ու-
լահ պուլլուսան հիւքիւմէթի , քէօբրիւ-
նին ինչասը իլին , պիր ինչասթ գում-
բանեաք իլէ մուլապէրաթա կիրի-
չէճէք տըր :

— իըտիվի Մըսըր հազըթլէրի , Զա-
թը հազըթլէրի Շահանէլէր քէլիտէ ի-
տէճէյի զիեաթէթ իլին ալթընտան
վէ միւհէվէրաթլէ միւհէվէրաթլէ պիր
սուկֆա թազըմը սըբարըշ իլլէմիշ տըր :

Մէքթէպի սուկֆա թազըմը իլին 5000
գըրաթ էլմա կիտէր տէյիլ թահմին
օլունմաքտա տըր :

— Մաթպուլաթ միւտրիլէթի ,
թէրճէմանը տիվանը հիւմաեուլ Արի-
ֆի պէյ հազըթլէրինին իւհտէսինէ ի-
հալէ օլունմուշ տուր :

— Սատրազմ հազըթլէրի , տիւնքի
կիւն մապէյնը հիւմաեուլ միւլիւ-
քեանէեթ ազիմէլէ , Զաթը հազըթ-
թի Շահանէ իլէ իքի սաթթ գատար
միւլաթաթ իթմիշ տըր :

— Պահրիլէ մաքիլիլին , պուսնա
պէօյլէ լաճիլէրտ իլէնքտէ իւնիֆօրմա
կիլմէլէրի էմր պուլլուսուշ տուր :

— իըրիսթաթի էֆէնտի հազըթլէ-
րի , Պէյօղլունտա բուլմարըն ճէմիեթ-
թիլնէ , պու քէրէ 2 պին լըրա վիրմիշ
տըր :

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ ՄԱԼԻԵԼԷ

Լոնտրա 12 յունիս
Պանգանըն հաթթալը բաբօրթօ-
սունտա օգունտուղունա Նէլարէն , 10,
036 690 լըրա իհթիեաթ ագէնսի , վէ
23 868 801 լըրալըք ըսգօնթօ իտիլմիշ
գաւապի , վէ 21 058 528 լըրալըք նագա
վէ քիւլիլէ մէվնուտ տուր :

Ինկիլթէրա պանգաք ըսգօնթօ-
սունտ , 6 0/0 ա ինտրիտի :

ՍԱՐՐԱՅԻՑԻ

(Առաջին խաչիւնը)	
Բարիս , 15 յունիս	
Էսհամըր ումուլի աշըլտը	54 60
» » գարանտը	54 80
1869 խթիլգրադը	524
Բուսնի տէմիր եօլ սէհիմէրի	163 00
» » » եէնի	145 00
Իթալեա ֆօնտօսու	63 70
Ձրանըզ ֆօնտօսու	5 0/0
» » » 5 0/0	91 15
Պորա զայէթ տուրիւն	
Լոնտրա 15 յունիս	
Էսհամըր ումուլի աշըլտը	55 58
» » գարանտը	55 1/2
1868 խթիլգրադը	73 1/4
1869 խթիլգրադը	62 5/16
1872 խթիլգրադը	69 1/4
Իթալեա ֆօնտօսու	62 7/8
Ինկիլթ ֆօնտօսու	92 15/16
Պորա տուրիւն	
Վիլնիտա պազըլար իղհարը իլիլա իթ- տիլէր :	

— Նիլլէթի սիլիլ , մէքթէպ լազըմըն իւ-
զէրինտէ պուլլուսան լօճիլի Հաուդա կէ-
թիւմէք տըր , լաքին պէօյլէ կիճէլէյին
պիլի կէթիւթիլէրինտէ տիւշարը վէսվէս
օլանալ լար տըր . ֆազաթ , գարարը եօգ
տուր , Բաբօր վէ լազըմ կէլէն ալմամիթի
պիլիլիլի հալտէ , քիմ օլառ օրաեա կիրէ-
պիլիլի :

— Լօճիլի Հաուդ Նէ տըր , տէյիլ սի-
ւալ իտըր Բօլ :

— Նէրէսի օլանագ , քիմալ վէ ֆազըլ
գաթլարըն միւքեանը օլանագ տէյիլ եա ,
իլթէ պիր թագըմ եարամալար թօրլան-
մագտա տըրլար , վէ լիլլէրինտէ էօյլէ ա-
տամլար տա վար տըր քի , անճագ մահ-
պուսիւնէլէրէ եագըլըլար :

— Տիլիլ տըր քի պուրաք պիր խըր-
սըզլար օնաղը օլմալ տըր :

— Մուս օլունուգ , զիւր իլթէ սալօնա
եագլալտը :

Պուսնու սէօյլէտիքտէն սօնրա պիր գա-
բու աշար , վէ պիր կազ Ըլըլըլալ Ըրըգ-
լանմագտա օլուպ , վէ օնաղընտա տախի
մաւնէն քէօմիլէրիւ եանմագտա օլան պիր
մահէլլուլի իլլէրի կիրէր (1) :

(1) Պուսնու հիլլէպէյ օլունմագտա օ-
լան պազը շէյլը , Օրիլիս Նաւիսալ
նամ զագլթատա , Մ . Հէթթօր Մալիսու
տէրճ իթիլիլիլի պէնտէլլուլի ալլանըշ
տըր :

(Ն է Վ Ի Յ Է)
Շահամէ Գլու իրան շահը հազ-
րէթլէրի ալաֆրանկա մայիսին 31 ինճի
ճիւմա իրլէսի կիւնիւ , Բաստամ շըմէն-
տըքէր ըսթափօնունա միւվապէլէթ իյ-
լէտիկիտէ , Բըրուսիա խասաա աաքէր
իլինտէն պիր պէօլիւք բիեատէ աաքէր
շըմէնտըքէր ըսթափօնունուն բիլիեա-
հընտա սաթպէսթէօլունուգլարը , վէ իմ-
բէրաթօր վէ վէլիլի ահտ վէ բրէնս Ա-
աալըր վէ բրէնս Ժօրթ վէ ֆէլտմա-
րէշալ Մօլթէ վէ ֆէլտմարէշալ վա-
րանիլէ , վէ բրէնս Պիւմարգ վէ սալիւր
զապիլման վէ իւմէրա տախի իւնիֆօր-
մալարըն կիլմիշ օլունուգլարը հալտէ ,
շահը միւլարիլէյի հազըթլէրինին իս-
թիլգալ իլլէմիշ տըր . Շըմէնտըքէր
գաթարըն վիրուտիւտէ , աաքէր մու-
զիգաք իրան հալալարըն թէրէն-
նիւմազ օլուպ , Շահ ալըրճա սալօն
հէթթիլտէ պուլլուսան վալիսուսան ին-
միշ , վէ իմբէրաթօր իլէ բրէնսպէր սէ-
լամ վիրմիշ տըր :

Պատէհու մաեթի շահիտէ պու-
լունան զէվաթ իմբէրաթօրա թագ-
տիմ օլունուպ , ֆալթօնլարա բաքի-
պէն , իքի թարաֆտա էհալի իդտի-
համ իւզըր պուլլուսուտուգլարը հալտէ ,
ալալ իլէ սէրալը իմբէրաթօրիեթ ազի-
մէթ օլունմուշ տուր : Լօնտէ պիր պէ-
լիւք մըզրազը սիւտրի աաքէրի օլուպ ,
պատէհու մալէթի շահիտէ պուլլուսան
զէվաթը համիլ պուլլուսան իքի արա-
պա , վէ անլէրտէն սօնրա իքի պէօլիւք
խասաա գըրիլը սիւտրի աաքէրի կէլմիշ
վէ անլէրին տրագաքնտան իւլ չիֆթ
պարկիր գօշուլու պիր գըթա սալթա-
նաթ արապաքնա իմբէրաթօր իլէ շահ
րաքիպ օլմուշ , վէ անլէրտէն սօնրա
տախի բրէնսպէր վէ վիւքէլայի իրանիեթ
վէ զէվաթը սալիլիլ , վէ պուլլուսան
արագաքնտան տախի երին սիւտրի
պէօլիւքլէրի հարէքէթ իթմիշ տըր :
Վիլթիւտը նամ ճատտէտէն կէլիլտիլի
սըրաա , թօրլար աթըլըպ վէ իրան
իլէ Միւլթէֆիգալի Ալմանեա վէ Բը-
րուսիա պանտէրալարը չէֆիլմիշ տըր :

Միւլարիլէյի հազըթլէրի իլէ սատ-
րազմըն ինկիլթէրա իլէ իթիլթա-
գա մէյեալ օլունուգլուն , վէ պուս սու-
րէթտէ բուսիա բօլիլիլի գաքնա թա-
պի օլմանեադալարըն , վէ Շահ միւ-
շարիլէյի հազըթլէրինին , Լօնտրաեա
միւվապէլէթիւտէ , ինկիլթէրա տէվէ-
թիլլէ պազը միւլաքէրաթը բօլիլի-

լիլիլի , չիւնքի , պէն պէրապէր օլմալըք-
ճա , սիլ տէ օրաեա կիտէմէզսիլիլ , զիւր
թահթընտա թէհիլլէ վար տըր :

— Պիլի օրաեա սէն մի կիթիլլէլէլէ-
սին :

— Լիլլէթ , էֆէնտիմ , վէ հէր Նէ վա-
զըթ միւրառ իտըրմիշ :

— Իմտի էօյլէ օլունուգտա , հայտէ պա-
գալլալ եէրիւ , եէրիւ , տէր Բօլ աալա
հսերի ինթիլար իպրազ իթմէքթիլլին , զի-
րա , աալա վազըթ զայս իթմէք օլմալ ,
չիւնքի , մէրգուլմէնէ էօմիլ թէհիլլէլէտէ
տըր :

Պօպ գաթիլէ զայրէթըշ պիր ստամ
օլունուգտան պալապ , քէնտի իլի հազըթլէ-
տա իսէ , արթըք իթմիլանը գալալ իւզըրէ
պուլլուսուտա օլունուգլունտան , քէմալի
ստապաթ իւզըր քէնտի վազիլիլիլին իւ-
րա իթմէք Նիլլէթ վէ էֆրեարընտա պու-
լունտը :

Վէլլապը ֆայմըզ զըբըրըն թէրթ ի-
տիլլէ , էթրաֆընտա պուլլուսան սէֆիլ
մահէլլէլլուլի իլլէրի կիրէրլէր : Մէքթէպ
մահէլլէլլուլի սօզալարը տուլլուսուլը ,
տար , վէ գարանլըք օլուպ , վէ հալապ
պօզըլը օլունուգլու կիլիլ , սէքէնէլլիլի տա-
խի խայլին խըրազլարտան վէ ուզընուտ
էօմիլ կէլիլմէքթէ օլան զըզլարտան ի-
պարէթ պուսնուտա տըր :

Պուսնու պիր չարէք գատար տուլա-
տըլտան սօնրա , Պօպ գաթիլէ էօյլէ մահէլ-
լէրտէ Նիլլէ գունտուրալար էսիլիլմիշ օլ-
մալը ճիհէթլէ բէք ալա պիլլէքթէ օլ-
ունուգլունտան , պիր տարաճըք եօյտան կէ-
չէր , վէ մէքթէպ եօլուն ուսնունտա պու-
լունտան իլի ալլալ արաքնտան կէլլէքթէ
պուլլուսան տարաճըք պիր կէլիլտալիլ իլլէ-
րի կիրէր :

Բօլ իլէ տէֆա օլարագ էօյլէ պիր մա-
հէլլուլի կէլլէքթէ օլունուգլունտան , զիեա-
տէսիլլէ մէրազ իւզըրէ պազմագտա պու-
լունտը :

Իլլէ տօնուգ տուրլթտէ եանմագտա օ-
լան պիր կազ ֆիլլէրի Ըլըլըլտա կէթիլ-
իլլին կէթիլ , քէնտիլլէրի օլ էսիլիլտալտէ ,
տիլլարլարը քիւֆիլլէմիշ , հալապը պօզըլ-
մուշ , վէ եէրլէր եալ պիր գուպալէ ալ-
թընտա պուլլուր :

Զօգ տէֆա Բօլուն աեաղլարը չարլըպ
վէ գալմագտա պուլլուսուտուլունտան , տիւշ-
մէք թէհիլլէլլուլի կէլիլլիլ :

— Պիլ պէնիլլէթլէլլուլի թուլթուլուգ ,
վէ էօնիլիլլէլլէ պազարագ կէլիլիլ :

Պու հայտէ պիր չօգ գաթիլէ գաթը
գարանլըպտա աաղը ինկիլլէր , վէ պազը
սէսիլլէ կէլլէքթէ օլունուգլուն իլլէլիլլէր :

— Նէ սէսիլ տըր պուրաք , տէյիլ Բօլ
սիւալ իտէր :

Բօլ իլէ Պալապ մէրգուլուն արգասըն-
տան կիտէրլէր :

Պիր ուզըն թարաքէպ պալընտա օթու-
ղար գըրգար եալընտա տէրթ պէշ Նէֆէր
զարը օթուլմագտա իտիլլէր . վէ հէնուգ
օն պէշ չաղլարընտա օլմանան իլի Նէֆէր
չօնուգլար տախի , օնաղըն էօնիլտէ իլլի
իլլէքթէ իտիլլէր :

— Պ . Պալապ պազընը , տէր մէրգու-
մէ գարըլարտան պիրիլ :

Պօպ սէլալ վիրտիլտէն սօնրա , պազը-
լարըն սիւալլէրինէ հիլ ճէվալ վիրմէքթի-
լին իլլէնքի պիր սալօնա կիրէր :

— Շիմտի պանա լազըրը սէօյլէյին
գարը , տէր Պօպ Բօլ , Լօնտրանըն էն
ուսթա խըրազլարընտան պիր տիլ , պան-
գատա խայլիլլէ բարաք վար տըր , վէ
եանընտա պուլլուսան տիլիլ գարըլար տա-
խի անըն իլլին չաղլմագտա , եանի թէր-
թիլիլ իւզըրէ վէ գօմանտար թահթընտա
օլունուգլու հալտէ խըրազլըք իթմէքթէ տըր-
լէր :

— Էյ օ օնաղըն էօնիլտէ պուլլուսան
չօնուգլար Նէնի իտիլլէր :

— Օնլար տա մէրգուլմէ գարընըն սէվ-
տիլլէրի տիլլէր :

— Նէ սէօյլ Խօրալունուգլ :
— Տօղրուսունու սէօյլէքօրու :

